

Eväitä Elämälle

EVÄITÄ ELÄMÄLLE -OHJELMA

Raportti vuodelta 2014

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

Eväitä Elämälle

Pelastakaa Lapset tukee Eväitä Elämälle -ohjelmalla syrjäytymisvaarassa olevien lasten koulunkäyntiä ja harrastamista.

Ohjelma edistää lasten yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja hyvää kehitystä. Sillä tavoitellaan pysyviä muutoksia ja vaikuttavuutta niin yksilöiden kuin yhteiskunnankin tasolla.

Eväitä Elämälle -ohjelmasta myönnetään tukea lapsille, joiden mahdollisuus jatkaa koulunkäyntiään tai osallistua harrastuksiin on uhattuna perheen vähävaraisuuden tai muiden sosiaalisten haasteiden vuoksi.

Eväitä Elämälle -ohjelmaa toteuttaa jo 56 Pelastakaa Lasten paikallisyhdistystä eri puolilla Suomea. Paikallisyhdistykset toimivat omilla alueillaan nopeina auttajina. Niiden kautta tukea on mahdollista kohdentaa tehokkaasti sinne, missä sitä eniten tarvitaan.

Eväitä Elämälle -ohjelmassa on kolme tukimuotoa:

- oppimateriaalituki
- harrastustuki
- mentorointi

Ohjelma rahoitetaan lahjoitusvaroilla.

"Perheillä on monenlaisia ongelmia ja tämä apu on ollut erittäin merkittävää. Varsinkin, kun avustus ei ole kertaluontoista ja hakijat voivat luottaa jonkin asian olevan järjestyksessä siten, että harrastus voi jatkua ja opinnot saada suoritetuksi loppuun."

Pelastakaa Lasten paikallisyhdistys.

EVÄITÄ ELÄMÄLLE -OHJELMA VUONNA 2014

Eväitä Elämälle -ohjelmalla tuettiin 991 lapsen koulunkäyntiä tai harrastamista:

- oppimateriaalitukea sai 356 lasta
- harrastustukea sai 542 lasta
- mentorointitukea sai 93 lasta

Lasten tukemiseen käytetyt varat:

- Lasten tukemiseen käytettiin yhteensä 233 706 €.
- Oppimateriaali- tai harrastuskustannuksiin myönnettiin tukea 210 186 €.
- Mentorointitoimintaan käytettiin 23 521 €.

Käytettyjen varojen jakautuminen:

- 43 % oppimateriaalituki
- 47 % harrastustuki
- 10 % mentorointitoiminta

Lasten tukemiseen käytetyistä varoista noin puolet rahoitettiin Pelastakaa Lapset ry:n keskusjärjestön yhdistyksille myöntämällä avustuksilla. Yhdistykset kohdensivat toimintaan myös oman varainhankintansa avulla saatuja varoja.

Keskimääräinen tukisumma / tukea saanut lapsi:

- oppimateriaalituki 284 €
- harrastustuki 200 €
- mentorointitoiminnan kustannukset 253 €

Eväitä Elämälle -ohjelmaa toteutti 56 Pelastakaa Lasten paikallisyhdistystä eri puolilla Suomea:

- 50 yhdistystä myönsi oppimateriaalitukea
- 33 yhdistystä myönsi harrastustukea
- 4 yhdistystä järjesti mentorointitoimintaa

98 % Eväitä Elämälle -ohjelmasta myönnettyistä avustuksista jaettiin Pelastakaa Lasten paikallisyhdistysten kautta niille osoitettujen hakemusten perusteella.

Pelastakaa Lasten Sporttikummi -toiminnassa mukana olevien vähävaraisten perheiden lasten harrastuksiin liittyvien kustannusten kattamiseen pystyttiin kohdentamaan pieni avustus (yht. 3 000 euroa).

Edelliseen vuoteen verrattuna

- Eväitä Elämälle -ohjelmassa mukana olevien yhdistysten määrä on kasvanut 20 %.
- ohjelman kautta tuettujen lasten määrä on kasvanut 34 %.
- oppimateriaali- ja harrastustukea myönnettiin 56 % enemmän.
- mentorointitukea saaneiden lasten määrä oli 182 % enemmän kuin edellisenä vuonna.
- mentoreina toimineiden nuorten aikuisten määrässä oli lisäystä 153 %
- Pelastakaa Lapset ry:n myöntämää avustusta kirjattiin käytetyksi Eväitä Elämälle -ohjelman toimintoihin 11 % enemmän kuin edellisenä vuonna.
- Eväitä Elämälle -ohjelmasta sai harrastustukea kahdeksan Pelastakaa Lasten Sporttikummi -toimintaan osallistunutta lasta.
- toiveista ja tarpeista huolimatta harrastustukea ei avustusvarojen vähyden vuoksi vieläkaan pystytty ulottamaan lukuisille tuen tarpeessa oleville järjestön ennaltaehkäisevien tukitoimien tai lastensuojelupalveluiden piirissä oleville lapsille (esimerkiksi sijaisperheisiin sijoitetut lapset, tukiperhetoiminnan tai tukihenkilötoiminnan piirissä olevat lapset, lomakotitoimintaan osallistuvat lapset, Pelastakaa Lasten lastenkotien lapset).

Oppimateriaalituki

- Vuonna 2014 oppimateriaalitukea sai 356 lasta.
- Heistä 67 % opiskeli lukiossa, 33 % ammatillisessa oppilaitoksessa.
- Tyttöjen osuus oppimateriaalitukea saaneista oli 62 %, poikien 38 %.

Oppimateriaalituki on tarkoitettu nuorille, joiden opintojen jatkaminen peruskoulun jälkeen on uhattuna perheen vähävaraisuuden vuoksi.

Oppimateriaalitukea myönnetään

- lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa tarvittaviin oppikirjoihin ja muihin opiskelun edellyttämiin kustannuksiin
- ammatillisessa koulutuksessa tarvittaviin oppimateriaaleihin, välineisiin tai työasuihin

Tavoitteena on turvata vähävaraisen perheen lapselle mahdollisuus jatkaa koulunkäyntiään peruskoulun jälkeen joko lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa.

"Tuen merkitys oli perheen kokonaistalouden kannalta merkittävä. Äiti 3 teini-ikäisen yksinhuoltaja. Rahat tiukalla! Tulevaisuuden suunnitelmissa: saada kokin ammattitutkinto valmiiksi kevät/2016. Opintojen jälkeen päästä työelämään."

Poika, 17,5 v. Oppimateriaalitukea ammatillisiin opintoihin (oppikirjoja, kokin ja tarjoilijan työasut).

"Äitini on yksinhuoltaja ja lisäksi työkyvyttömyyseläkkeellä, joten en tiedä miten oppikirjojen saaminen olisi onnistunut ilman saamaani tukea. Keväällä on tarkoitus hakea opiskelupaikkaa Turun kauppakorkeakoulusta, jossa opiskelut alkaisivat asepalveluksen jälkeen. Saamani oppimateriaalituki oli minulle ja perheelleni korvaamaton apu."

Poika 19 v. Oppimateriaalituki lukiolaiselle

"Asun äidin kanssa joka on työtön... Koulu meni mielestäni hyvin. Haluaisin olla vielä mukana 2 vuotta olisi lukiota vielä jäljellä. Tulevaisuuden suunnitelmia: Saisin mielenkiintoisen ammatin, jossa voisin terveyteni takia työskennellä. Olen vajaakuntoinen."

Tyttö 17 v. Oppimateriaalituki lukiolaiselle.

Harrastustuki

- Vuonna 2014 harrastustukea sai 542 lasta.
- Heistä 45 % oli tyttöjä ja 55 % poikia.

Harrastustuki on tarkoitettu alle 18 -vuotiaille lapsille, joiden harrastuksen aloittaminen tai sen jatkaminen on uhatuna perheen tiukan taloudellisen tilanteen vuoksi.

Tukea myönnetään

- lapsen harrastamisen edellyttämiin yksilöityihin hankintoihin tai kuluihin – harrastusvälineiden hankintaan, kausi- ja tuntimaksuihin, tai muihin osallistumisen edellyttämiin kohtuullisiin kustannuksiin

Tavoitteena on turvata vähävaraisen perheen lapselle mahdollisuus osallistua edes yhteen harrastukseen.

"Minäkin haluaisin harrastaa ja sanoa kavereille, etten nyt ehdi, kun minulla on harkat."

Maahanmuuttajataustaisen tytön kirjeessä paikallisyhdistykselle.

"Yksinhuoltajana olemme joutuneet ravinnosta tinkimään, jotta harrastusta on voinut jatkaa."

Jalkapalloa harrastavan tytön äiti

"Kun harrastustukea saaneet vanhemmat kertovat, että lapsen harrastuksen myötä he itsekin ovat aktivoituneet ja ryhtyneet esim. joukkuelajeissa joukkueen huoltajiksi tai muiksi toimijoiksi. Tai kun äiti, jonka lapset saavat harrastustukea, kertoo, että lapset vaativat nyt hänetkin mukaan luistelemaan harjoitusten ulkopuolella."

Pelastakaa Lasten paikallisyhdistys. Vastaus kysymykseen siitä, mikä kannustaa jatkamaan työtä, tai antaa siihen erityistä iloa ja voimaa.

Mentorointi

- Vuonna 2014 mentorointia järjesti neljä Pelastakaa Lasten paikallisyhdistystä Helsingissä, Imatralla, Mikkelissä ja Naantalissa.
- Mentoroitavia lapsia oli yhteensä 93. Suurin osa heistä oli peruskoulun 9-luokkalaisia.
- Mentoreina toimi 38 nuorta (18–29 -vuotiasta) aikuisia. Mentorit olivat pääosin itsekkin vielä opiskelijoita. Lukiolaisten lisäksi mukana oli myös ammatikorkeakoulussa tai ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevia. Muutama mentorina toiminut oli jo päätoimisesti työelämässä.

Mentorointi on yläkouluikäisille ja 10. -luokkalaisille suunnattua vertaistukeen perustuvaa varhaista tukea ja ohjausta.

Tavoitteena on vahvistaa lapsen opiskelu- ja oppimistaitoja sekä lisätä motivaatiota koulunkäyntiin. Mentorointi antaa lapselle positiivisia oppimiskokemuksia ja auttaa eteenpäin omien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Mentoreina toimivat paikallisyhdistysten rekrytoimat nuoret 18–29 -vuotiaat aikuiset, joilla on halu ja taito kohdata nuoria. Mentorit toimii esimerkkinä ja kannustajana, ja antaa lapselle aikaansa ja yksilöllistä ohjausta. Mentorit saavat työstään korvauksen ja työtodistuksen.

"Merkitys ollut oppilaiden kannalta suuri. Suurimmalla osalla oppilaista arvosanat nousivat, tuntiosaaminen kasvoi ja asenne opiskeluun parantui."

Pelastakaa Lasten paikallisyhdistys

"Pieni ikäero takaa sen että mentorit ja oppilaat ovat samalla aaltopituudella. Mentorit osasi auttaa asioissa joita käyn läpi omassa ikävaiheessani. On myös enemmän yhteisiä puheenaiheita..."

Mentoroitava nuori

"Olen saanut toivomaani työkokemusta ja ehkä jopa potkua opetuslalle. Parasta on se kun mentoroitava oppilas oikeasti oppii ja saavuttaa oppimisellaan jotakin, kuten esimerkiksi toivomansa opiskelupaikan."

Mentorina toiminut nuori

"Mentoritoiminta ei ole niin tiukkaa kuin koulussa opiskelu mutta kuitenkin ns. vaativampaa kuin jos opiskelisi itsenäisesti kotona. Mentoritoiminta on itsessään hyvin erityistä ja tietenkin riippuu aina mentorista ja oppilaasta, minkälainen suhde heillä on ja mitä he tekevät tapaamisissaan. Meillä oli aina hyvin rento meininki emmekä pingottaneet turhasta. Hyvät tulokset tulevat jos ovat tullakseen."

Mentorina toiminut nuori

EVÄITÄ ELÄMÄLLE -OHJELMAN TARVE JA PERUSTELU

- Suomessa elää tilastojen mukaan lähes 160 000 lasta köyhissä perheissä.
- Perheen vähävaraisuuden taustalla voi olla monenlaisia syitä – yksinhuoltajuus, työttömyys, työkyvyttömyys, velkaantuneisuus, perheen huollettavien lasten suuri lukumäärä, tai muun elämäntilanteeseen liittyvän tekijän vuoksi perheen taloudelliselle selviytymiselle haasteita aiheuttava tilanne. Usein monen tekijän yhdistelmä.
- Perheen vähävaraisuus lisää lasten ulkopuolisuutta ja syrjäytymisriskiä.
- Vaikka toisen asteen koulutuksessa lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opetus onkin ilmaista, jää opiskelijan itsensä maksettavaksi esimerkiksi oppikirjat, sekä ammatillisissa opinnoissa lisäksi myös opintojen edellyttämät välttämättömät työvälineet, työasut, laitteet ja materiaalit.
- Yläkouluikäisen maailmassa koulunkäynti voi tuntua turhalta ja vaikealta. Motivaatio on hukassa eikä itsekään oikein tiedä mitä tahtoo. Viimeistään 9. ja 10. -luokalla on kuitenkin kyse myös lapsen tulevalle elämälle pohjaa luovien jatko-opintomahdollisuuksien varmistamisesta.
- Harrastuksen aloittaminen tai sen jatkaminen voi perheen taloudellisen tilanteen vuoksi olla mahdotonta. Joskus osallistumisen esteenä voi olla pienikin kustannus, joka on perheelle liikaa.

SINULLA on mahdollisuus auttaa

- Liity jäseneksi. Osallistu, vaikuta ja auta. Jäsenyys on myös kannanotto siihen, mitä sinä pidät tärkeänä. Yhdessä pelastamme lapsia.
- Tee lahjoitus, ryhdy Eväitä Elämälle -kummiksi tai kuukausilahjoittajaksi. Tuet yhä useamman syrjäytymisvaarassa olevan lapsen mahdollisuutta jatkaa koulunkäyntiään ja osallistua harrastuksiin.
- Voimme myös yhdessä räätälöidä yrityksellenne sopivan yhteistyömuodon.

Lahjoitustili

Nordea FI64 1017 3000 2107 27 (kirjoita viestiksi "Eväitä Elämälle")

Lisätietoja:

Eväitä Elämälle -ohjelma:

www.pelastakaalapset.fi/evaitaelamalle

Lahjoittaminen:

www.pelastakaalapset.fi/tue-tyotamme

Pelastakaa Lasten paikallisyhdistykset:

www.pelastakaalapset.fi/paikallisyhdistykset

Jäsenyys:

www.pelastakaalapset.fi/jasenyyys

Keskustoimisto

Koskelantie 38
00610 Helsinki
puh. 010 843 5000

Etelä-Suomen aluetoimisto

Koskelantie 38
00610 Helsinki
puh. 010 843 5000

Länsi-Suomen aluetoimisto

Hämeenkatu 14 C 23
33100 Tampere
puh. 010 843 5140

Pohjois-Suomen aluetoimisto

Isokatu 47
90100 Oulu
puh. 010 843 5120

Keski-Suomen aluetoimisto

Väinökatu 11 A
40100 Jyväskylä
puh. 010 843 5160

Turun toimipiste

Perhetalo Heideken
Sepänkatu 3
20700 Turku
puh. 010 843 5236

Itä-Suomen aluetoimisto

Kauppakatu 25 C, 4. krs.
80100 Joensuu
puh. 010 843 5180

www.pelastakaalapset.fi

Keräyslupa: Poliisihallitus 2020/2013/2544, voimassa 1.1.2014-31.12.2015 koko Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

ISBN 978-952-7112-03-8

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children